

Den sidste Sag paa Dagsordenen var:

Eventuelt: Første Behandling af Forslag til Lov om Ydelse af Statstilskud til Forbrugerpriserne for Smør og Flæsk.

(Lovforslaget findes i Tillæg A. Sp. 4375; Fremsættelsen findes i Tidenden Sp. 5199).

Formanden: Denne Sag kan kun med Tingets Samtykke behandles i dette Møde, men hvis ingen gør Indsigelse, betragter jeg Samtykket som givet. (Ophold). Det er givet.

Lovforslaget sættes til Forhandling.

Carl Petersen: Lovforslaget er tilsyneladende enkelt, idet det gaar ud paa, at den nuværende Hjemmemarkedspris paa Smør og Flæsk skal holdes indtil Udgangen af December ved Statstilskud, og at Ministeren kan lade opkræve en Afgift for det Smør og Flæsk, der eksporteres til højere Priser end de i § 1 nævnte. Jeg maa ogsaa omtale, at der er nogle Straffebestemmelser. Jeg vil i denne Forbindelse bede Ministeren oplyse, hvilke Overtrædelser man tænker der kan ske af en saadan Lov, da jeg ikke rigtig kan se, hvad der kan give Anledning til Overtrædelser.

Lovforslaget giver, sin Uskyldighed til Trods, alligevel Anledning til visse Overvejelser, som godt kan give bange Anelser med Hensyn til Fremtiden. Danmark er i Øjeblikket inde i en i høj Grad farlig Prisudvikling. Siden Besættelsens mørke Dage har Inflationsfaren ikke været saa nærliggende som i Dag. Fra Juli 1946 til Juli 1947 steg Engrospriserne med 15 pCt. og Detailpriserne med 4 pCt. Engrosprisen er stadig stigende, og den Stigning, der allerede er indtraadt, vil først vise sig i Detailprisen med ca. et halvt Aars Forsinkelse.

Grundene til disse stærke Prisstigninger er flere, men en meget væsentlig Årsag er vore stigende Importpriser. Alene i Løbet af det sidste Aar er saaledes Olielagepriserne steget med ikke mindre end 36 pCt., og Jern og Kul er ogsaa blevet væsentligt dyrere. Det er vel bl. a. paa denne Baggrund, Landbrugsministerens nu fremsatte Lovforslag maa ses.

Efter Lovforslagets § 2 skal Afregningspriserne for Smør og Flæsk fremtidig være de opnaaede Gennemsnitseksportpriser, og for at undgaa Prisstigninger paa Hjemmemarkedet skal man yde Ti'skud til at udligne Forskellen mellem disse Gennemsnitseksportpriser og det Afregningstal, paa Grundlag

af hvilket Prisen til Forbrugerne paa Hjemmemarkedet hidtil er fastsat.

Hvad vil Følgen blive? Paa Forhaand er det vanskeligt at danne sig noget Indtryk heraf. Rent øjeblikkelig vil Virkningerne af Lovforslagets Gennemførelse næppe blive særligt store. Afregningspriserne vil vel stige noget, men næppe meget, og Tilskuddet til Hjemmemarkedet vil blive tilsvarende større og kræve en vis Skatteforøgelse. Men blot man ser frem til Tiden efter 1. Oktober, er Virkningerne helt uoverskuelige. Er der ikke truffet nogen ny Overenskomst med England til den Tid, ophæves fra denne Dato vore engelske Leveringsforpligtelser eller Leveringstilsagn — hvordan man nu vil udtrykke sig —, og Følgerne heraf er vanskelige at overskue. Landbrugsraadets Præsident har forsikret os om, at vi fremover let kan afsætte, hvad vi ønsker, til de saakaldte Tredielande.

Selv om det er rigtigt, hvad jeg ikke paa nuværende Tidspunkt kan tage Stilling til, er Problemet jo ikke løst dermed. Eksportpriserne fra Tredieland er i Dag tilsyneladende gunstige. Men det, det gælder om for os, er ikke at faa de højest mulige Eksportpriser maalt i Kroner og Øre, men dels at faa flest mulige og værdifuldest mulige Varer til Gengæld for vore Eksportvarer, dels — og det er ikke mindre vigtigt — at varetage visse langsigtede handelspolitiske Interesser. Overflyttes derfor vor Udenrigshandel i stigende Grad til Tredieland, uden at man samtidig griber ind over for Prisudviklingen, vil Inflationspresset blive væsentlig forøget, og den brede Befolkning vil gennem et stigende Prisniveau komme til at bære Byrderne ved de stigende Afregningspriser.

Det er ikke vanskeligt at forstaa, at enhver privat Mand eller Organisation, der skal eksportere, helst vil sælge til de højest mulige Priser, men som jeg har paavist, kan Samfundet her have en anden Interesse end den enkelte. Fra Samfundets Side kan man ikke roligt se paa, at en øget Samhandel med de mere inflationsprægede Lande i Europa presser vort Prisniveau yderligere i Vejret. Bliver det nødvendigt at udvide Handelen med disse Lande, maa det efter vor Opfattelse være rimeligt at træffe saadanne Foranstaltninger, at Inflationsfaren udefra bremses ved vort Lands Grænser. Stiger Producenternes Afregningspriser — og det er jo det, Ønskerne gaar ud paa —, ved vi af bitter Erfaring, at Følgerne vil blive en Række af nye Prisstigninger inden for Landbruget. I Forvejen er Pris- og Omkostningsniveauet inden for det danske Landbrug